

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Ako podať žalobu na súd

Ako podať žalobu na súd

Slovensko

1 Musím sa bezpodmienečne obrátiť na súd alebo mám inú možnosť?

Pre odpoveď na túto otázku pozri aj časť: „Alternatívne spôsoby riešenia sporov – Slovensko“

Spory nemusia byť v každom jednom prípade riešené súdnou cestou. Strany by sa mali v prvom rade pokúsiť zmiernym spôsobom navzájom dohodnúť a nájsť kompromis prijateľný pre obe strany. Možnosťou je tiež riešenie sporu mediáciou. Mediácia je mimosúdna činnosť, pri ktorej osoby zúčastnené na mediácii pomocou mediátora riešia spor, ktorý vznikol z ich zmluvného vzťahu alebo iného právneho vzťahu. Obrátiť sa na súd je odporúčané až po vyčerpaní všetkých alternatívnych spôsobov riešenia sporov alebo v prípadoch, kedy je cieľom presne zadefinovať právne postavenie strán, ich práva a vzájomné záväzky.

Za určitých podmienok ustanovených v zákone o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, môže konať rozhodcovský súd. Ak ide o:

- rozhodovanie majetkových sporov vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike,
- uznanie a výkon tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí v Slovenskej republike

Ak sú určité druhy sporov, ktoré nevylučuje zo svojej pôsobnosti zákon o rozhodcovskom konaní už predmetom konania na súde, môžu sa účastníci konania dohodnúť pred súdom alebo mimosúdne, že sa skončí v rozhodcovskom konaní. Táto dohoda musí obsahovať rozhodcovskú zmluvu. Dohoda doručená súdu má účinky späťvzatia návrhu, ako aj súhlasu odporcu s takým späťvzatím podľa Civilného sporového poriadku.

2 Je stanovená nejaká lehota, dokedy sa musím obrátiť na súd?

Podľa ustanovení Civilného sporového poriadku sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v zákonom ustanovenej dobe. Lehoty na podanie návrhu sa líšia v závislosti od prípadu.

Premlčacie doby ustanovuje zákon. Všeobecná premlčacia doba je však trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

3 Mám sa obrátiť na súd v tomto členskom štáte?

Pozri časť: „Na ktorom súde môžem podať žalobu? – Slovensko“

Právomoc súdov prejednať určitú vec stanovujú právne predpisy Európskej únie – nariadenia, medzinárodné mnohostranné a dvojstranné zmluvy a v prípade ich absencie vnútroštátne kolízne normy.

Pravidlá upravujúce právomoc slovenských súdov stanovuje na vnútroštátnej úrovni Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom. Základné pravidlo hovorí, že právomoc slovenských súdov je daná, ak osoba, proti ktorej smeruje návrh (žaloba), má na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo a ak ide o majetkové práva, ak tu má majetok. Ďalšie ustanovenia špecifikujú podmienky, za ktorých majú slovenské súdy právomoc. V zmluvných vzťahoch si účastníci môžu založiť právomoc dohodou. V niektorých prípadoch majú slovenské súdy výlučnú právomoc, napr. v konaní, ktorého predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti, nájom nehnuteľnosti, ak je nehnuteľnosť na území Slovenskej republiky alebo v konaní, týkajúcom sa registrácie alebo platnosti patentov, ochranných známok, dizajnov a iných práv.

4 Ak áno, na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na moje bydlisko a bydlisko odporcu alebo vzhľadom na iné aspekty môjho prípadu?

Pozri časť: „Na ktorom súde môžem podať žalobu? – Slovensko“

Podľa Civilného sporového poriadku je na konanie príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému návrhu smeruje (odporca), ak nie je ustanovené inak. Všeobecným súdom občana je súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje. Všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v obvode ktorého má právnická osoba adresu sídla a pri zahraničnej právnickej osobe je to súdu, v obvode ktorého je umiestnená jeho organizačná zložka. Všeobecným súdom štátu je súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá uplatnené právo. Všeobecným súdom v obchodných veciach je súd, v ktorého obvode má odporca svoje sídlo, a ak nemá svoje sídlo, súd, v ktorého obvode má miesto podnikania. Ak odporca nemá ani miesto podnikania, je všeobecným súdom súd, v ktorého obvode má odporca svoje bydlisko.

5 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na predmet žaloby a výšku hodnoty sporu?

Pozri časť: „Na ktorom súde môžem podať žalobu? – Slovensko“

Základné pravidlo pre určovanie vecnej príslušnosti súdu obsahuje ustanovenie § 12 Civilného sporového poriadku. Na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné súdy. Krajské súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa iba v osobitných prípadoch, ako napr. v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky. Zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky upravil príslušnosť registrových súdov, konkurzných súdov a vyrovnacích súdov, zmenkových a šekových súdov, súdov vo veciach ochrany práv k predmetom priemyselného vlastníctva a ochrany nekalej súťaže, súdu na konanie vo veciach burzových obchodov, súdu s agendou starostlivosti o maloletých a súdu s agendou právnej pomoci v materiálnej núdzi.

Výška hodnoty sporu v Slovenskej republike nemá vplyv na to, ktorý súd je príslušný vo veci rozhodnúť.

6 Môžem žalobu podať sám alebo to musím urobiť cez sprostredkovateľa, napríklad cez advokáta?

Pri občianskoprávných konaniach v Slovenskej republike nie je všeobecne povinné zastupovanie právnym zástupcom.

Obligatórne zastúpenie advokátom určuje zákon vo vybraných druhoch konaní napr. v konkurzných veciach, ochrany hospodárskej súťaže, nekalej súťažného konania, práv duševného vlastníctva a v dovolacom konaní (§ 420 Civilného sporového poriadku).

7 Kde mám podať návrh na začatie konania: v podateľni, v kancelárii alebo na inom mieste?

V súlade s ustanovením § 125 Civilného sporového poriadku možno podanie urobiť len písomne a to v listinnej alebo elektronickej podobe. Podanie v elektronickej podobe treba dodatočne doručiť do 10 dní, inak sa na podanie neprihliada. Podanie v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov.

8 V akom jazyku môžem podať návrh? Môžem podať návrh ústne alebo ho musím podať v písomnej forme? Môžem poslať návrh faxom alebo elektronickou poštou?

Kedže účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie, návrh nemusí byť podaný v slovenčine. Účastníci majú právo konať pred súdom vo svojej materčine alebo v jazyku, ktorému rozumejú. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda aj preklad a tlmočenie.

Podanie možno urobiť písomne a to v listinnej alebo elektronickej podobe.

9 Sú nejaké osobitné tlačivá na podávanie žalôb, a ak nie, akým spôsobom musím podať návrh? Aké sú náležitosti návrhu?

Na podanie žaloby (návrhu na začatie konania) neexistujú žiadne predpísané formuláre.

Všeobecné náležitosti návrhu stanovuje § 127 Civilného sporového poriadku. Z návrhu musí byť zjavné, ktorému súdu je určený, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísaný. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. Ak ide o prebiehajúce konanie tak náležitosťou jej uvedenie spisovej značky tohto konania.

Návrh má okrem všeobecných náležitostí obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky s cieľom spružniť súdne konanie a pomôcť účastníkom konania má na svojom webovom sídle zverejnené vzory (formuláre) vybraných návrhov na začatie konania. Priamo z portálu je možné stiahnuť vzor a vypísať ho. Formulár navrhovateľa presne naviguje medzi položkami, ktoré treba vyplniť. Vyplnený formulár je možné odoslať nepodpísaný alebo podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom s použitím kvalifikovaného certifikátu. V prípade, že žalujúci odošle podanie bez kvalifikovaného elektronického podpisu je povinný odoslať podanie doplniť aj v listinnej podobe.

10 Budem musieť platiť súdne poplatky? Ak áno, kedy? Budem si musieť platiť advokáta už od začiatku?

Podanie návrhu podlieha zaplateniu súdneho poplatku. Súdny poplatok musí zaplatiť účastník, ktorý podáva návrh (navrhovateľ/žalobca), ak nebol na žiadosť oslobodený od súdnych poplatkov alebo ak nie je oslobodený od ich platenia zo zákona. Výšku poplatku stanovuje sadzobník súdnych poplatkov, ktorý je prílohou Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou. Súdny poplatok je splatný podaním návrhu. Ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania, súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Pri občianskoprávných konaniach v Slovenskej republike nie je všeobecne povinné zastupovanie právnym zástupcom.

11 Môžem požiadať o právnu pomoc?

Pozri časť: „Právna pomoc – Slovensko“.

12 Kedy sa moja žaloba úradne považuje za podanú? Dajú mi orgány vedieť, či bola alebo nebola moja záležitosť riadne podaná?

Návrh sa považuje za podaný ku dňu, kedy bol doručený súdu. Súd navrhovateľovi poskytne potvrdenie, že návrh bol podaný a zaznamenaný v súdnom registri.

13 Dostanem presné informácie o priebehu ďalších procesných úkonov (napríklad o lehote na podanie vyjadrenia k žalobe)?

Súd vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. Na iné podanie, ktoré podľa svojho obsahu nespĺňa náležitosti návrhu na začatie konania, ak nie je riadne opravené alebo doplnené, súd neprihliada. Účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov.

V rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a účastníkov poučí. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Ak to povaha veci alebo okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd uložiť odporcovi uznesením, aby sa k veci písomne vyjadril a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva, a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na podanie vyjadrenia určí súd lehotu.

Ak Civilný sporový poriadok alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Posledná aktualizácia: 13/02/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.